

Onderwerp Huisvesting internationale studenten

Steller M. de Boer

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 367 8212

Bijlage(n) -

Ons kenmerk 7055477

Datum 25-7-2018

Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief informeren wij u over de huisvesting van internationale studenten. Dit onderwerp heeft sinds de problemen van vorig jaar hoge prioriteit vanuit ons gehad. Wij hebben samen met de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) en Hanzehogeschool Groningen (HG) afgelopen jaar intensief samengewerkt en gezocht naar oplossingen om de problematiek voor komend jaar te voorkomen. In deze brief informeren wij u over de maatregelen die we hebben genomen.

Ontwikkeling internationale studenten

Allereerst informeren wij u over de ontwikkeling in de aantallen internationale studenten. Begin studiejaar '17-'18 telde de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) 5.625 internationale studenten en de Hanzehogeschool Groningen (HG) 2.068 internationale studenten¹. Van deze groep zijn 2.207, resp. 639 studenten nieuw bij de instelling.

De afgelopen jaren is het aantal internationale studenten flink gegroeid en het aantal zal in de komende jaren verder stijgen. Dit komt onder andere door:

- de wens van de onderwijsinstellingen om de kwaliteit van de eigen opleidingen te verhogen door een meer diverse studentengroep te trekken. De internationale universiteit is bijvoorbeeld een speerpunt in het strategisch beleid van de RUG en een belangrijk instrument om de kwaliteit, innovatie en diversiteit van het onderwijs verder te versterken;
- de behoefte van internationale studenten om te studeren aan een goede instelling van hoger onderwijs in een ander land, waarbij van de niet-Angelsaksische landen Nederland een hoge voorkeur heeft. (NB. Binnen de EU is er een vrije onderwijsmarkt).

De RUG heeft als ambitie uitgesproken om in de toekomst ongeveer 30% internationale studenten te hebben (ca. 10.000), deels als vervanging van afnemende aantallen Nederlandse studenten na 2025. Hiermee krijgen de Nederlandse studenten tijdens hun studie aan de RUG – in Groningen – een waardevolle internationale

¹ VSNU, resp. Vereniging Hogescholen.

ervaring mee. De HG heeft eveneens een ambitie om meer internationale studenten aan te trekken, maar heeft hieraan geen streefgetallen gekoppeld. Voor de Ba-instroom verwacht men een groei van circa 600 nu naar ruim 900 in 2020. De groei van het aantal internationale studenten hangt samen met zowel het Engelstalige opleidingsaanbod als met de internationale marketing van de instellingen. Bij de RUG is de transformatie van Nederlandstalige naar Engelstalige programma's al ver gevorderd; bij de HG kan het aantal Engelstalige of tweetalige programma's nog toenemen.

Naast de groei van het aantal internationale reguliere (bachelor- en master-) diplomastudenten, is er ook een groei van het aantal internationale uitwisselingsstudenten. In het kader van Erasmus+ en andere exchange programma's is er een grote inkomende én uitgaande mobiliteit. De betrokken studenten blijven bij hun eigen thuisuniversiteit ingeschreven staan, maar volgen gedurende één of twee semesters onderwijs aan een andere instelling. Aan het begin van het studiejaar '17-'18 telde de RUG 1.057 exchange studenten en de HG 436 exchange studenten². De verwachting/ambitie is dat het aantal uitwisselingsstudenten zal stijgen. Omdat uitwisseling wederzijds is, zal het toekomstige aantal uitwisselingsstudenten redelijk gelijke tred houden met het totaal aantal studenten aan de instelling. De HG verwacht t/m 2020 een groei met ca. 100 studenten in totaal. Bij de RUG is de gemiddelde groei 6% per jaar, wat neerkomt op 200 studenten meer in 2020. Overigens laten de meest recente cijfers voor het komende studiejaar een hogere groei zien.

Daarnaast kent de RUG nog een groot aantal scholarship PhD's of vergelijkbare PhD-trajecten. Deze promovendi verblijven 4 (soms 3) jaar in Groningen. Zeker de helft van de PhD kandidaten is internationaal. Deze groep houden we nu buiten beschouwing omdat zij ouder zijn (reeds afgeronde master) en qua inkomen en woonwensen op een ander deel van de huisvestingsmarkt zijn georiënteerd en de huisvesting voor hen is gereserveerd.

Prognoses van aantallen internationale studenten

Tot op heden werd vooral gebruik gemaakt van de prognoses die door Kences worden gemaakt op basis van de raming van het Min. OCSW. De ervaring over de laatste jaren is dat de prognoses voor Groningen continue te laag worden ingeschat en in feite een jaar achterlopen op de werkelijke aantallen. Om meer grip te krijgen op de verwachte aantallen studenten werken RUG, HG in overleg met de gemeente Groningen aan het verbeteren van de prognoses voor Groningen. Hiermee kunnen we beter inspelen op de ontwikkeling voor de langere termijn. Op basis van een eerste analyse van de ontwikkeling van vraag en aanbod van en voor internationale studenten verwachten wij dat er tot 2025 circa 1.500 extra eenheden extra nodig zijn specifiek voor de huisvesting van internationale studenten. In deze verwachting zijn de reeds in ontwikkeling zijnde projecten meegenomen.

Huisvesting internationale studenten

Het aantal internationale studenten is zoals hierboven aangegeven flink toegenomen. De aantallen zijn ook hoger dan in het verleden werden geprognostiseerd. Hierdoor

² Interne gegevens RUG en HG.

zagen we aan het begin van het studiejaar 2017 - 2018 problemen ontstaan in de piekperiode augustus – september doordat grote aantallen Nederlandse studenten en internationale studenten tegelijk een kamer zochten. Als noodoplossing is toen een tijdelijke accommodatie geopend aan de Van Swietenlaan. Samen met RUG en HG hebben wij afgesproken dat er voor het studiejaar 2018 – 2019 geen herhaling van deze problematiek mag plaatsvinden. We hebben uw raad hierover toen uitgebreid geïnformeerd.

Wij hebben ons samen met de RUG en HG tot het uiterste ingespannen om dezelfde problemen voor komen studiejaar te voorkomen. Wij hebben daarbij de volgende maatregelen genomen:

1. gezamenlijk hebben wij een externe projectleider ingehuurd met als opdracht om voor 1 september extra eenheden te vinden. Deze opdracht is verstrekt vanuit het Akkoord van Groningen. De projectleider heeft tevens de opdracht de mogelijkheden van extra aanbod voor de lange termijn te onderzoeken;
2. er is opdracht gegeven om een aanbodmodule te ontwikkelen als onderdeel van de website www.athomeingroningen.com om daarmee het aanbod op de particuliere kamerverhuurmarkt toegankelijker te maken voor internationale studenten

De projectleider wordt begeleid door een projectgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de RUG, HG en gemeente. De projectgroep komt elke week bij elkaar om de voortgang te bespreken. De projectleider en de projectgroep rapporteren elke maand richting bestuurders van RUG, HG en gemeente over de resultaten die zijn behaald

Resultaten per opdracht

Hieronder informeren wij u over de behaalde resultaten van bovengenoemde maatregelen.

1. Realiseren van extra aanbod

Het afgelopen jaar zijn alle mogelijke opties voor huisvesting / sleep-in zowel binnen als buiten Groningen met projectleider en projectgroep besproken. Er is gekeken onder andere naar:

- Tijdelijke huisvesting in leegstaande gebouwen (conform de motie '*Nee, je hebt nog geen huis vannacht*');
- Locaties voor het plaatsen van mobiele units;
- Hotelboten;
- Sporthallen;
- Hotels/appartementen;
- Campings en recreatieparken;

In onderstaande tabel staan de eenheden die voor 1 september extra worden toegevoegd. Het gaat onder andere om tijdelijke invulling van kantoren waarvoor nu

herbestemmingsplannen worden ontwikkeld. Anderzijds gaat het om kamers die door particuliere verhuurders specifiek voor internationale studenten zijn gereserveerd.

Tabel extra (tijdelijk) aanbod

Locatie	Eenheden	Opmerkingen
Vondellaan 71-73	98	Tijdelijk voor max. 3 jaar
Lopende diep 26	12	Gereserveerde kamers
Heresingel 32/34/36	56	Tijdelijk voor max. 2 jaar
Binnenstad divers	35	Gereserveerde kamers
Suikerterrein	18	Tijdelijk voor max. 10 jaar
Totaal	213	

Naast bovenstaande locaties hebben wij samen met de RUG en HG hard gewerkt aan de ontwikkeling van 249 eenheden op het Suikerfabriekterrein. Voor het mogelijk maken van deze ontwikkeling is door ons een stimuleringslening verstrekt. Met de brief 'Huisvesting internationale studenten Suikerfabriekterrein' (Kenmerk 7030029) hebben wij u over dit besluit geïnformeerd.

Mede door inzet vanuit RUG en HG is de ontwikkeling mogelijk gemaakt. Helaas is het niet mogelijk de eenheden nog voor 1 september opgeleverd te krijgen. Wij zetten uiteraard in op het zo spoedig mogelijk beschikbaar hebben van de eenheden. Voor eventuele overbrugging vanaf 1 september tot moment van oplevering wordt gezocht naar oplossingen. Naast de Suikerfabriek en de eenheden in de tabel lopen er nog een aantal andere initiatieven waarover we nu niet met zekerheid kunnen zeggen of ze doorgang kunnen vinden. Na de zomer kunnen we u hierover nader informeren.

Naast extra woonruimte realiseren wij ook een sleep-in. De sleep-in is bedoeld voor studenten die nog geen permanente woonruimte hebben kunnen vinden. Zij hebben dan altijd een plek om te slapen en van waaruit ze verder kunnen zoeken. De onderstaande tabel staan de locaties en aantallen die zijn vastgelegd als sleep-in.

Tabel Sleep-in faciliteiten

Locatie	Eenheden	Opmerkingen
Vondellaan 71-73	50	Bovenop de 98 kamers
Oosterstraat 33	40	12 kamers en mogelijkheid sleep inn
Slaapboot	98	
Tenten ACLO	90	
Totaal	278	

Naast de bovenstaande Sleep-in faciliteiten kunnen we de noodopvang aan de Van Swietenlaan langer openhouden. Dit complex wordt nu verhuurd en beheerd door SSH en bevat 123 bedden.

Voor de lange termijn wordt gekeken waar en op welke wijze invulling kan worden gegeven aan de circa 1.500 eenheden die tot 2025 nodig zijn. Hierbij wordt onder andere gekeken naar Zernike Campus. De huisvesting op korte termijn heeft echter op dit moment prioriteit.

2. Ontwikkelen aanbodmodule www.athomeingroningen.com

Er is hard gewerkt om zo spoedig mogelijk een aanbodmodule te ontwikkelen als onderdeel van de website www.athomeingroningen.com. Met de aanbodmodule willen we de particuliere kamerverhuurmarkt toegankelijker maken voor internationale studenten. Verhuurders maar ook Nederlandse studenten zelf staan niet altijd positief tegenover de huisvesting van internationale studenten en kiezen daarom sneller voor nationale studenten. De komende jaren zal de groei van het aantal studenten echter vooral veroorzaakt worden door een groei in internationale studenten. De prognoses zijn dat het aantal Nederlandse studenten gaat afnemen. Hiermee zou ruimte moeten ontstaan op de particuliere kamerverhuurmarkt en zit de groeiemarkt voor verhuurders in de internationale studenten. Hier kan dus een vorm van vervanging optreden. We hebben daarom verscheidene grotere kamerverhuurders benaderd en wij hebben tweemaal een presentatie gegeven op een bijeenkomst van Vastgoed Belang met de vraag of verhuurders bereid zijn aanbod specifiek voor internationale studenten op www.athomeingroningen.com te plaatsen. Ter ondersteuning van de aanbodmodule is een backoffice door RUG, HG en gemeente opgezet die zorg draagt voor inhoud en beheer van de aanbodmodule en verhuurders benaderd en ondersteunt bij het invoeren van aanbod.

De aanbodmodule is 12 juli jongstleden gelanceerd. Op het moment van lancering stonden er ruim 100 kamers online. Dit zijn onder andere de kamers aan de Vondellaan 71-73 en diverse kamers in de binnenstad. De komende tijd zal meer aanbod worden ingevoerd. We zijn hierbij grotendeels afhankelijk van de bereidheid van kamerverhuurders om delen van hun aanbod specifiek te reserveren voor internationale studenten. Tevens zijn wij afhankelijk van het moment waarop zij de kamers zullen invoeren. De aanbodmodule geeft vooralsnog alleen het aanbod op de particuliere markt voor internationale studenten weer. Het uitgangspunt is om de aanbodmodule in de toekomst ook voor Nederlandse studenten beschikbaar te stellen, zodat zij ook via de module naar kamers kunnen zoeken

Met het aanbod van de huidige verhuurders is wat ons betreft een goede start gemaakt. De komende weken zullen we samen met RUG, HG en het backoffice proberen om meer aanbod op www.athomeingroningen.com toe te voegen.

Tot slot

De komende zomermaanden werken wij samen met RUG en HG intensief verder aan het zorgen voor voldoende huisvesting voor internationale studenten en het zo volledig mogelijk informeren van internationale studenten bij de zoektocht naar woonruimte. De sleep-in faciliteiten kunnen zorgen voor eventuele overbrugging

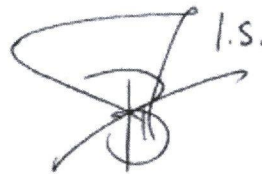
voor de tijd die nodig is voordat dit extra aanbod is gerealiseerd. Ondanks onze inspanningen om extra aanbod te realiseren kan het echter zijn dat het onvoldoende blijkt te zijn. Groningen is op het moment erg populair als studentenstad. Dit betekent dat veel internationale studenten voor Groningen kiezen, maar ook Nederlandse studenten kiezen vaak voor Groningen. Dit kan betekenen dat er meer internationale studenten naar Groningen komen dan waarop we anticiperen. Als ook veel Nederlandse studenten voor Groningen kiezen, zullen zij tegelijk met de internationale studenten vlak voor het begin van het studiejaar naar kamers zoeken. Hierdoor kan de druk (tijdelijk) dusdanig hoog zijn, dat toch niet iedereen meteen een kamer kan vinden.

Wij informeren u daarom zo spoedig mogelijk na de zomer over de laatste stand van zaken. Daarnaast informeren wij u later nog over de mogelijkheden voor extra aanbod op de lange termijn.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to be "T. Schroor", written in a cursive style.

de loco-burgemeester,
Ton Schroor

A handwritten signature in black ink, appearing to be "Bert Popken", written in a cursive style with the initials "I.S." written above it.

de loco-secretaris,
Bert Popken